

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

GIÁO TRÌNH
**KẾ TOÁN
QUẢN TRỊ**

Phần 2

NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

Nguyễn Thị Thanh Loan (Chủ biên)
Vũ Thị Thanh Bình - Nguyễn Thị Hồng Duyên
Cao Thị Huyền Trang - Lê Thị Ngọc Mai

GIÁO TRÌNH
KẾ TOÁN
QUẢN TRỊ
Phần 2

NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ - 2018

LỜI NÓI ĐẦU

Việt Nam đang trong quá trình hội nhập với nền kinh tế thế giới, việc quản trị các doanh nghiệp trong môi trường kinh doanh hiện đại ngày càng trở nên cấp thiết. Để tồn tại và phát triển, đòi hỏi nhà quản trị các doanh nghiệp phải biết tổ chức, phối hợp, ra quyết định đúng đắn, kịp thời và kiểm soát mọi hoạt động trong quá trình sản xuất kinh doanh nhằm định hướng doanh nghiệp hoạt động đạt hiệu quả cao nhất. Chính vì thế, yêu cầu về cung cấp thông tin phục vụ cho các quyết định của nhà quản trị là hết sức cần thiết.

Kế toán - một bộ phận cấu thành quan trọng của hệ thống công cụ quản lý kinh tế - tài chính, có vai trò tích cực trong việc quản lý, điều hành và kiểm soát các hoạt động kinh tế. Kế toán quản trị là một công cụ quan trọng cung cấp thông tin hữu ích cho nhà quản trị, thông tin do kế toán quản trị cung cấp đều trọng tâm cho tương lai, đó là những thông tin cần thiết đối với các nhà quản trị, người mà đảm bảo cho doanh nghiệp tồn tại và phát triển không ngừng trong một nền kinh tế ngày càng cạnh tranh gay gắt và khốc liệt.

Giáo trình Kế toán quản trị (Phần 1) do tập thể giảng viên bộ môn Hệ thống thông tin kế toán biên soạn đã cung cấp các kiến thức cơ bản như nhận diện chi phí và phân loại chi phí, hệ thống kế toán chi phí và giá thành, phân tích mối quan hệ chi phí - khối lượng - lợi nhuận, xây dựng định mức, phân tích sự biến động và lập dự toán ngân sách. Để góp phần cung cấp kiến thức một cách toàn diện cho các sinh viên học chuyên ngành kế toán - kiểm toán, và đáp ứng yêu cầu tài liệu cho đào tạo và nghiên cứu, học tập, tập thể tác giả tiếp tục biên soạn cuốn **Giáo trình Kế toán quản trị (Phần 2)**.

Giáo trình gồm 4 chương, được biên soạn dựa trên kinh nghiệm giảng dạy nhiều năm cũng như tham khảo nhiều tài liệu trong và ngoài nước về kế toán quản trị, cụ thể như sau:

Chương 1: Định giá bán sản phẩm trong doanh nghiệp.

Chương 2: Kế toán trách nhiệm và đánh giá trách nhiệm quản lý.

Chương 3: Kế toán quản trị cho việc ra quyết định.

Chương 4: Phân tích báo cáo kế toán quản trị.

Các thành viên tham gia biên soạn gồm: TS Nguyễn Thị Thanh Loan - chủ biên, biên soạn chương 2; Ths Cao Thị Huyền Trang và Ths Lê Thị Ngọc Mai đồng biên soạn chương 1; NCS.Ths Vũ Thị Thanh Bình biên soạn chương 3; NCS.Ths Nguyễn Thị Hồng Duyên biên soạn chương 4.

Mong rằng giáo trình sẽ là tài liệu hữu ích trong công tác nghiên cứu, giảng dạy, đào tạo cho các sinh viên. Trong quá trình biên soạn không tránh khỏi những khiếm khuyết, tập thể tác giả rất mong nhận được ý kiến đóng góp chân thành của bạn đọc.

TẬP THỂ TÁC GIẢ

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	3
Chương 1: ĐỊNH GIÁ BÁN SẢN PHẨM TRONG DOANH NGHIỆP	9
1.1. Tổng quan về định giá bán sản phẩm	9
1.1.1. Tầm quan trọng của quyết định về giá bán	9
1.1.2. Những nhân tố ảnh hưởng đến các quyết định về giá	11
1.1.3. Lý thuyết kinh tế của quá trình định giá bán sản phẩm	12
1.2. Phương pháp định giá bán sản phẩm dựa trên chi phí	20
1.2.1. Phương pháp định giá cộng thêm vào chi phí	20
1.2.2. Phương pháp định giá theo chi phí nguyên vật liệu và chi phí nhân công	25
1.3. Định giá bán sản phẩm trong các trường hợp	27
1.3.1. Định giá sản phẩm chuyển giao tiêu thụ nội bộ	27
1.3.2. Định giá bán sản phẩm mới	33
1.3.3. Định giá bán sản phẩm trong các trường hợp đặc biệt	36
Tóm tắt chương	38
Câu hỏi ôn tập	39
Bài tập chương	39
Chương 2: KẾ TOÁN TRÁCH NHIỆM VÀ ĐÁNH GIÁ TRÁCH NHIỆM QUẢN LÝ	43
2.1. Kế toán trách nhiệm	43
2.1.1. Khái niệm, bản chất của kế toán trách nhiệm	43
2.1.2. Vai trò và đối tượng sử dụng thông tin của kế toán trách nhiệm	47
2.2. Trung tâm trách nhiệm và đánh giá thành quả quản lý của các trung tâm trách nhiệm	49
2.2.1. Khái niệm và bản chất về trung tâm trách nhiệm	49
2.2.2. Đánh giá thành quả quản lý của các trung tâm trách nhiệm	55

2.3. Hệ thống báo cáo kế toán trách nhiệm	75
2.3.1. Mục tiêu của báo cáo kế toán trách nhiệm	75
2.3.2. Phân loại báo cáo kế toán trách nhiệm	76
2.3.3. Nội dung của hệ thống báo cáo kế toán trách nhiệm	77
Tóm tắt chương	87
Câu hỏi ôn tập	87
Bài tập chương	88
Chương 3: KẾ TOÁN QUẢN TRỊ CHO VIỆC RA QUYẾT ĐỊNH	93
3.1. Những vấn đề chung kế toán quản trị cho việc ra quyết định	93
3.1.1. Vai trò của kế toán quản trị viên trong việc ra quyết định	93
3.1.2. Các bước trong quá trình ra quyết định	94
3.1.3. Phân loại quyết định của nhà quản trị theo tiêu chuẩn thời gian	98
3.2. Ứng dụng thông tin thích hợp cho việc ra quyết định ngắn hạn	99
3.2.1. Thông tin thích hợp cho quá trình ra quyết định ngắn hạn	99
3.2.2. Ứng dụng khái niệm thông tin thích hợp cho việc ra quyết định ngắn hạn	102
3.3. Ứng dụng thông tin của kế toán quản trị cho việc ra quyết định dài hạn	117
3.3.1. Quá trình phân tích thông tin và ra quyết định dài hạn	117
3.3.2. Quyết định đầu tư dài hạn trong một tương lai ổn định	122
3.3.3. Quyết định đầu tư dài hạn trong điều kiện rủi ro	132
Tóm tắt chương	135
Câu hỏi ôn tập	135
Bài tập chương	136
Chương 4: PHÂN TÍCH BÁO CÁO KẾ TOÁN QUẢN TRỊ	141
4.1. Khái niệm, tác dụng và yêu cầu của hệ thống báo cáo kế toán quản trị	141
4.1.1. Khái niệm về báo cáo kế toán quản trị	141
4.1.2. Tác dụng của báo cáo kế toán quản trị	142
4.1.3. Yêu cầu của báo cáo kế toán quản trị	143

4.2. Phân loại hệ thống báo cáo kế toán quản trị	144
4.2.1. Phân loại báo cáo kế toán quản trị theo nội dung kinh tế	144
4.2.2. Phân loại báo cáo kế toán quản trị theo giai đoạn của quá trình sản xuất	147
4.2.3. Một số cách phân loại báo cáo kế toán quản trị khác	148
4.3. Các phương pháp phân tích được sử dụng trong phân tích báo cáo kế toán quản trị	149
4.4. Phân tích một số báo cáo kế toán quản trị chủ yếu	151
4.4.1. Phân tích báo cáo tiến độ sản xuất của doanh nghiệp	151
4.4.2. Phân tích báo cáo sản xuất	153
4.4.3. Phân tích báo cáo giá thành	156
4.4.4. Phân tích báo cáo sử dụng lao động	159
4.4.5. Phân tích báo cáo kết quả kinh doanh	160
4.4.6. Phân tích báo cáo các khoản nợ phải trả	168
4.4.7. Phân tích báo cáo các khoản nợ phải thu	169
Tóm tắt chương	171
Câu hỏi ôn tập	171
Bài tập chương	174
PHỤ LỤC	174
TÀI LIỆU THAM KHẢO	222